

[Leonhard Hansen.]

svigtet, venter af Lovgivningsmagten, at den gør, hvad der er den muligt for at træffe Foranstaltninger til Værn i denne Nødsituation. Derfor er Lovforslaget atter fremsat. Jeg takker den højtærede Socialminister herfor. Skønt der hidtil er vendt en kold Skulder mod de Forslag, som den højtærede Socialminister har fremsat, alle disse forskellige Nødsforslag til Værn mod Arbejdsløsheden, finder jeg det fuldkommen rigtigt og er glad for, at Forslagene fremsættes igen. De bør efter min Formening fremsættes Gang paa Gang, saaledes at det mases ind i Tingets Medlemmers og i Befolkningens Bevidsthed, at det, Socialministeren og Regeringen vil, er at prøve enhver Udvej, hvorved Arbejdsløsheden kan mindskes, og hvorved der kan skabes Adgang for enhver, der vil arbejde, til ved Arbejde at opretholde Tilværelsen. Der tales jo vidt og bredt om Udgifterne ved den sociale Forsorg, og der skal vel sagtens her i Dag og maaske i Morgen og kommende Dage tales i det uendelige om, hvorvidt denne eller hin Kommune føler sig forurettet eller er blevet forurettet ved Fordelingen af Udgifter — som den antagelig har skulket sig fra før. Men selve Problemet: at finde Udveje for at nedsætte disse Udgifter eller omsætte dem i værdiskabende Arbejde har ikke alle dette Tings Medlemmer vist den allerstørste Interesse for.

Jeg skal ikke komme ind paa en dybtgaaende Omtale af dette Lovforslag om midlertidig Indførelse af en 40 Timers Arbejdsuge ved visse offentlige og private Arbejder, der udføres i Anledning af Arbejdsløsheden. Emnet blev meget udførligt og grundigt behandlet i de to foregaaende Samlinger, og jeg kan henvise til mine Udtalelser fra dengang. Jeg vil dog bede Repræsentanterne for de Partier, som hidtil har været imod Lovforslaget, nøje at bemærke sig dette Forslags Karakter. Det er et Forslag til midlertidig Lov. Det er et Forsøg, der gøres; det er kun et Forslag til en Lov, der midlertidig skal gælde for Arbejde ved saadanne offentlige og private Arbejder, hvortil der ydes Laan eller anden Støtte af Staten. Det drejer sig altsaa om en Lov, hvis Omraade er stærkt begrænset, og som ingen vidtgaende Konsekvenser vil have. Jeg kender godt de danske Arbejdsgiveres eller rettere sagt den danske Arbejdsgiverforenings Indstilling over for Nedsættelse af Arbejdstiden, og det er maaske ogsaa denne Indstilling, der hidtil har været noget medbestemmende med Hensyn til den Stilling, Oppositionsparti-

erne hidtil har indtaget. Men det foreliggende Lovforslag har jo intet at gøre med den almindelige Arbejdstids Nedsættelse, behøver ikke at blive det, som jeg ved, der er adskillige, der vil hævde, nemlig en Forløber for en saadan. Men selv om man nu betragtede det som en Forløber for en almindelig Nedsættelse af Arbejdstiden, skete der saa egentlig noget derved? Selv Arbejdsgivere er vel ikke mere stupide, end at de, dersom det viser sig, at det er den rigtige Vej, ogsaa vil være med til at slaa ind paa den. Man har forset sig paa, at Arbejdstiden ikke kan bringes længere ned end til 8 Timer daglig eller 48 Timer ugentlig; der paastaas, at Produktionen ikke kan bære Udgifterne ved en yderligere Nedsættelse. Men er dette ikke altid blevet sagt? Og hvordan er det saa gaaet gennem Tiderne? Vi har kendt, og jeg for mit Vedkommende har arbejdet under Forhold med 12, 11, 10, 9 Timers Arbejdsdag.

Skridt efter Skridt har Udviklingen og Arbejderne tvunget Arbejdstiden ned, og Verden bestaar jo alligevel endnu. Det er sket som Følge af den Udvikling, som Teknik, Rationalisering, Forcering af Produktionen har medført. Men alt dette er jo i stadig Udvikling. Fordelene ved, at man mere og mere gaar bort fra at benytte den menneskelige Arbejdskraft og lade Maskinerne udføre Arbejdet, bør komme den arbejdende Befolkning til gode; men det modsatte er jo blevet Tilfældet. Arbejderne maa betale for, at Verden mekaniseres, ved at de kastes ud i Arbejdsløsheden; det er en fuldkommen Meningsløshed. Derfor rejser Kravet om kortere Arbejdstid sig, og Tiden vil sikkert vise, at Kravet bliver effektueret. Det er muligt, at det ikke sker ved Lovgivning, jeg personlig ser helst, at Spørgsmaalet løses af de dertil indrettede Organisationer, som hidtil har kunnet gøre det, og som forhaabentlig ogsaa finder Udvej i de kommende Tider. Jeg vil dog forbeholde mig, at skulde det ikke lykkes gennem disse Organisationer, vil jeg medvirke til, at det sker ad Lovgivningens Vej.

Men det er altsaa ikke dette store Spørgsmaal, der ligger for, og naar jeg nævner det, er det, fordi jeg har haft Følelsen af ved de tidligere Aars Behandling af dette Forslag, at man har været ængstelig for, at Forslaget skulde være en Forløber, at der derigennem skulde vises, at man udmærket godt kunde klare sig med de 40 Timer. Det er ikke Spørgsmaalet om denne almindelige Arbejdstidsnedsættelse, der ligger for her i Dag, det er kun et Forslag om Ned-